

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: HISTÒRIA DE L'EDUCACIÓ A LA CATALUNYA CONTEMPORÀNIA

CODI:

ENSENYAMENT: PEDAGOGIA

CURS ACADÈMIC: 2007/2008

TIPUS D'ASSIGNATURA: TEÒRICO-PRÀCTICA

IMPARTICIÓ: SEGON SEMESTRE

GRUP:

CRÈDITS TOTALS: 6 **CRÈDITS TEÒRICS:** 4 **CRÈDITS PRÀCTICS:** 2

LLENGUA: CATALÀ

DEPARTAMENT: TEORIA I HISTÒRIA DE L'EDUCACIÓ

PROFESSORAT: XAVIER CERVERA GALLEMÍ, ALBERT ESTERUELAS

TEIXIDÓ

OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

- Comprendre la situació actual de l'educació a Catalunya a través dels elements del passat que l'han formada.
- Desenvolupar la capacitat valorativa i crítica sobre els aspectes més importants que han configurat el nostre present
- Desenvolupar la qualitat pedagògica mitjançant la reflexió teòrica sobre els aspectes de la nostre història.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

1. Alguns antecedents

Educació i Il·lustració. Uniformisme, centralisme i secularització educatius. La difusió de les noves idees educatives. L'aportació de Baldiri Reixac. La reforma universitària: Cervera.

2. Educació i revolució industrial

La crisi de l'antic règim i les primeres iniciatives liberals. Educació, burgesia i estat al segle XIX: camins contradictoris. La Renaixença, llengua i educació a la Catalunya vuitcentista. La revolució industrial: crisi social i educativa. Influències educatives estrangeres en l'educació catalana.

3. L'educació a Catalunya des de l'inici del segle XX a la Segona República

La transformació de l'escola. Ferrer i Guàrdia: l'obra pedagògica i l'Escola Moderna. Noucentisme i Escola Nova. El moviment obrer i l'educació. L'educació fora de l'escola, l'educació no formal i l'educació social. L'obra educativa de la Mancomunitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona.

L'aportació d'Alexandre Galí. L'educació durant la Generalitat republicana. Els plantejaments de Joaquim Xirau. El C.E.N.U.

4. L'educació a Catalunya sota el franquisme Ideologia i institucions educatives del

règim franquista. La repressió i la postguerra, la seva incidència sobre el sistema educatiu. La represa i el desenvolupament del moviment de renovació pedagògica. Desenvolupament econòmic i reforma educativa. Llengua i educació. L'educació en el lleure, l'aportació de Joaquim Franch. Sorgiment i expansió de l'educació especialitzada. L'educació d'adults.

5. L'educació durant la Transició i la Democràcia

Pacte social i educació durant la transició democràtica. L'obra educativa de les institucions catalanes. L'expansió de l'educació social. Crisi social i educativa: els reptes dels darrers vint anys.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

El professor exposarà els aspectes claus de cada tema, plantejant les preguntes educatives i socials a la que el tema dona resposta. Cada tema s'haurà d'anar completant amb les diverses lectures, comentaris, notícies i els debats que es puguin suscitar d'aquestes activitats.

En alguns casos, el professor optarà per presentar una part d'un tema mitjançant una lectura i es dedicarà un espai de temps per a comentar-la a la classe.

Com indiquem a l'avaluació, es faran lectures obligatòries així com visionat de documentals relacionats amb el temari.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENTATGES

Criteris d'avaluació i qualificació

Els alumnes que assisteixen a classe de manera regular poden optar entre

1. Un examen final que consisteix en desenvolupar un tema a triar entre dos del temari.
2. Memòria, que consisteix en desenvolupar tres temes del temari mitjançant lectures i reflexions personals. En cap cas està permès copiar ni d'internet ni de llibres sense citar la procedència. Entregar els temes copiats obliga l'alumnat a fer l'examen corresponent en la convocatòria de setembre.

Per tots els alumnes caldrà realitzar el 80% de les lectures d'articles posadas al dossier electrònic. Caldrà realitzar, en una pàgina, un resum de l'article i un comentari personal.

Per tots els alumnes caldrà realitzar el 80% dels comentaris dels documentals posats a la classe i que aborden temes d'actualitat i rellevància. Caldrà realitzar, en una pàgina, un resum de l'article i un comentari personal.

Els alumnes hauran de **llegir un llibre** dels proposats a les lectures obligatòries. Caldrà realitzar una recensió del llibre que inclogui una breu resum i un comentari. (Màxim 5 fulls)

Al llarg del semestre, farem algunes activitats a la classe que seran valorades.

Acolliment a avaluació única

L'alumnat que no assisteix a classe de manera regular haurà de fer obligatòriament l'examen i les lectures obligatòries dels textos i d'un dels llibres proposats.

A més a més, l'alumnat pot realitzar, de manera voluntària, treballs monogràfics, comentaris de pel·lícules,... previ acord amb el professor

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- ALBERDI, R. *La formación profesional en Barcelona. Política, pensamiento e instituciones (1875-1929)*. Barcelona: Ed. Don Bosco, 1980.
- DELGADO, B. (dir). *Historia de la educación en España y América*. Madrid: ed. SM, vol. 2 i 3, 1993,1994
- Domènech, S. (1995). *Manuel Ainaud i la tasca pedagògica a l'Ajuntament de Barcelona*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- GALÍ, A. *Història de les institucions i del moviment cultural a Catalunya. 1900-1936*. Barcelona, Fundació Alexandre Galí, 14 volums, 1878, 1981.
- González-Agàpito, J; Marquès, S; Mayordomo, A.; Sureda, B. (2002). *Tradició i renovació pedagògica. 1898-1939. Història de l'educació. Catalunya, Illes Balears, País Valencià*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Institut d'Estudis Catalans.
- GONZÀLEZ-AGÀPITO, J. *Bibliografia de la renovació pedagògica i el seu context (1900-1939)*. Barcelona, Universitat de Barcelona, 1977.
- GONZÀLEZ-AGÀPITO, J. (ed.). *L'Escola Nova catalana*. Vic, Eumo -Diputació de Barcelona. (col.Textos pedagògics), 1993
- GLEZ.-AGÀPITO, J., MARQUÈS, S., MAYORDOMO, A., SUREDA, B. *Tradició i renovació pedagògica. 1898-1939*. Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2002
- MALLART, J., TEIXIDÓ, M., VILANOU, C. *Repensar la pedagogia, avui*. Vic, Eumo, 2001
- MONÉS, J. *El pensament escolar i la renovació pedagògica (1833-1938)*. Barcelona, La Magrana, 1977
- MONÉS, J. *L'escola a Catalunya sota el franquisme*. Barcelona, Ed. 62, 1981
- Pedagogia a Catalunya*. Fundació Jaume I, Barcelona, 1999